

Täysistunto

Torstai 12.9.2024 klo 16.00—19.21

6. Hallituksen esitys eduskunnalle asetuksenantovaltuussääntelyn päivittämistä oikeusministeriön hallinnonalalla koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 73/2024 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Meri, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.50 Oikeusministeri Leena Meri (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi 24:ää oikeusministeriön hallinnonalan lakia asetuksenantovaltuuksien osalta. Tarkoituksena on, että muutettavien lakien asetuksenantovaltuuksia koskevat säännökset päivitetäisiin vastaamaan perustuslain edellyttämiä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia.

Voimassa olevassa lainsäädännössä on edelleen runsaasti niin kutsuttuja yleisvaltuuksia, jotka eivät täytä noita edellä mainittuja vaatimuksia. Ongelmana on ollut, että tällaisen niin kutsutun yleisvaltuuden perusteella ei nykyisin voida yleensä antaa asetuksia tai muuttaa jo voimassa olevia asetuksia. Jotta asetuksen antaminen ja muuttaminen olisivat mahdollisia, on laissa oltava täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset täyttävät valtuutussäännökset.

Nyt annettu hallituksen esitys koskee oikeusministeriön hallinnonala. Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä sen omasta aloitteesta lainvalmistelutyössä havaittujen lakitekniikan ja säädöshuollollisten tarpeiden takia. Tällaisia vanhentuneita asetuksenantovaltuuksia lienee kaikkien ministeriöiden hallinnonaloilla. Kyseessä on tärkeä säädöshuolto-toimenpide, jolla varmistetaan lainsäädännön toimivuus ja ajantasaisuus.

Lisäksi yleisten asetuksenantovaltuuksien muuttaminen perustuslain vaatimusten mukaisiksi edistää oikeusvaltioperiaatteen ja hallinnon lainalaisuuden periaatteen toteutumista.

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa uusien asetusten antaminen ja asetusten muuttaminen valtuutussäännösten nojalla sekä poistaa turha valtuutussääntely. Valtuutussäännökset päivitetäisiin kumoamalla tarpeettomat yleisvaltuudet ja säätämällä lakiin tarvittaessa yleisvaltuuden tilalle täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuudet.

Esityksessä ehdotetaan päivittämisessä käytettäväksi lakikohtaisesti erilaisia toteutustapoja riippuen siitä, onko lain nojalla annettu asetuksia vai ei ja onko laissa jo olemassa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 84/2024 vp

yleisvaltuuden lisäksi täsmälliset ja tarkkarajaiset valtuudet. Kumottavien tai muutettavien pykälien nojalla annetut voimassa olevat asetukset säädettäisiin pysymään voimassa. Koska voimassa olevat asetukset jäisivät edelleen voimaan, ei käyttämättömien yleisvaltuuksien kumoaminen ja olemassa olevien yleisvaltuutuksien muokkaaminen käytännössä vaikuta vallitsevaan oikeustilaan. Niiden lakien osalta, joiden nojalla on annettu voimassa pysyviksi erikseen säädettäviä asetuksia, vaikutukset toteutuisivat vasta tulevaisuudessa, kun nämä asetukset kumotaan tai korvataan uuden sääntelyn mukaisilla asetuksilla.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025, mutta aikataulu on sinänsä joustava. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.